

steriets personlige Sammensætning. — Jeg kommer herved til som Slutningsbemærkning at berøre den besynderlige Opfattelse, som er bleven gjort gjældende, at Ministeriets Hensstilling til Kongen ikke skulde have Noget at betyde, at den ikke skulde have været alvorligt ment, som den ærede Rigsdagsmand fra Stege var saa god at sige, om han end vel ikke mente det. Han lagde selv saa Meget over paa den gode Villie hos Ministeriet, at jeg lige over for ham vil gjøre det Samme, om man end maaske stundom kan have lidt ondt ved at tro paa den hos ham. Hertil kan jeg kun forstikke, at Hensstillingen var i højeste Grad alvorligt ment. Derfor man tror, at Sligt ikke skulde kunne være alvorligt ment, med Mindre der bliver indgivet en formal Dimission, og at det ikke er nok, at Ministeriet stiller sine Portefeuilleer til Hans Majestæts Disposition, tager man fejl. Man gjør her en Forskjel, som ikke holder Stik, og som ikke har nogensombest Hjemmel for sig; det ene kan være lige saa afgjørende som det andet. Det har været Tilfældet baade her og andre Steder, at et Ministerium har indgivet sin Dimission, men at det dog er traadt til igen, og der er altsaa ikke her nogen Forskjel. Naar Begjæring om Dimission indgives, men Ministeriet dog forbliver paa sin Plads, kan det ske, fordi der er kommet saadanne Hensstillinger fra Kongen til Ministrene om netop under de givne Forhold at fortsætte deres Gjæring, at de ikke have villet bære Ansvar for at opgive deres Pladser; men fordi Ministeriet bliver, kan man dog ikke sige, at det ikke egentlig havde været alvorligt ment med dets Begjæring om Afsted. Jeg tror, det maa siges, at Svaret paa den sidste Adresse var saa forskjelligt fra Svaret paa den første, som det vel paa nogen Maade kunde være, netop fordi Ministeriet saa meget som muligt har søgt at fremhæve Forskjellen mellem dem. At Svaret dog blev det, at Kongen vilde beholde sine Ministre, kunne de, der have støttet Adressen, umuligt have Noget imod, eller opstille som Noget, der skulde være udelukket, thi dersom Meningen med Adressen af 22de December var, at det skulde betragtes som staaende i Strid med den, at Kongen valgte at beholde sit Ministerium af Grunde, som han fandt overveiende, var Adressen ikke rigtig. De Medlemmer, som senest sluttede sig til den, og som traadte op for den, vilde da ogsaa neppe have gjort dette, thi det var vel netop deres Mening, at Hensstillingen til Hans Majestæt Bisdom var det, som udgjorde Forskjellen fra den tidligere Adresse. At de Medlemmer, som havde indbragt, støttet og afgjort den tidligere Adresse, maatte føle sig absolut misforstående med, at Ministeriet blev, kan fortaas; men at de Medlemmer, som indbragte den sidste Adresse, skulde føle sig misforstående dremed og billige den Maade, hvorpaa det er omtalt fra flere Sider, maa siges at være i Strid med den Stilling, de

tidligere indtog; det vil være et Vidnesbyrd mere om denne Adresses Uklarhed.

Octavius Hansen: Thinget vil erindre, at jeg var blandt de Medlemmer, som stemte mod den i Decembris Maaned indbragte Adresse; jeg misbilligede, at Adressen kom frem, og hvad der senere er passeret, kan ikke Andet end styrke mig i denne Misbilligelse. Jeg tror, det er uheldigt for Thingets Forhandlinger, at vi saaledes den ene Gang efter den anden komme ind paa slige almindelige Adresserforhandlinger, jeg finder det meget uheldigt, navnlig under der Stemning, der nu hersker, og jeg mener, at man burde gaa til et alvorligt og roligt Arbejde ved Lovgivningsværket, for saa vidt muligt at fremme dette. Naar nu imidlertid ved den Dagsorden, der her er foreslaaet, det Spørgsmaal rettes til hvert enkelt Medlem, om han billiger eller ikke billiger den Maade, hvorpaa Hans Majestæt Kongen under Ministeriets Ansvar har besvaret den fremkomne Adresse, maa jeg med Beflagelse sige, at jeg ikke billiger den, og da Dagsordenen væsentligt gaar ud derpaa, kan jeg ikke Andet end give den min Stemme. Om det er rigtigt, at Ministeriet er forblevet paa sin Plads efter den Adresse, der er fremkommet eller ikke, det er et Spørgsmaal, der aldeles ikke foreligger, og jeg skal heller ikke komme ind paa det. Jeg skal kun lige over for en anden Bemærkning af den ærede Justitsminister, at han meget vel kunde fortaa, at de, der vare misforstående med, at Adressen ikke havde Virkning, ogsaa vare misforstående med Maaden, hvorpaa Svaret fremkom, bemærke, at dette ikke rammer mig, idet jeg ikke kan siges at have næret noget bestemt Onske i den ene eller den anden Retning om Adressens Virkning; men netop ved den Maade, hvorpaa Svaret foreligger, er der al Anledning til at fremhæve, at det fuldt konstitutionelle Ansvar for, hvad der er sket, udelukkende paahviler Ministeriet, og i saa Henseende maa jeg henvisse til den ærede Kultusministers Udtalelse. Det forekommer mig, at han tydeligt nok sagde, at hans Opfattelse var saaledes. Det kan ikke negtes, at baade i offentlige Udtalelser og hos Mange, der give sig af med at raisonnere om Politikk, gjør sig den Anskuelse gjældende, at netop, naar der er Tale om Ministerliste, og Kongen altsaa skal overveie, om han vil beholde sine Ministre eller tage nye, kommer Ministeransvarligheden egentlig ikke frem; her er et Tilfælde, hvor Hans Majestæt handler paa eget Ansvar. Det er en Theori, som vi idag hørte fremsat af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (B. C. Olsen), og det er en Theori, som endnu bestemtere blev udtalt ved den berømte Forhandling om Finantslovens Regtelse i Oktober Maaned af et saa høit anset Medlem som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Zenger). Han udtalte der aldeles tydelig, at, naar Kongen benytter sin Ret til at vælge Mini-